

ŠTĚPANČÍK, Zdeněk, *Kultura a ideologie ve světle ikonografie československých papírových platidel druhé poloviny 20. století*, České Budějovice 2013, 74 s. Diplomová práce.

Předkládaná práce o rozsahu 74 stran textu se skládá z 12 kapitol včetně úvodu, závěru, bibliografického přehledu, seznamu zkratk a obrazové přílohy. 2. kapitola se věnuje obecné rovině, a to funkci a vývoji bádání o papírových platidlech. Následující 3. kapitola (*Vývoj papírových platidel v Československu od jeho vzniku do roku 1948*) představuje historický úvod k následujícím kapitolám a popisuje proměny platidel od první do třetí československé republiky. Jádrem diplomové práce jsou kapitoly 4.-8., jež analyzují, popisují a komentují vývoj československých papírových platidel v letech 1948-1989 společně s vlivy, jež na ně působily (SSSR, socialistický realizmus apod.). Kapitoly jsou vyvážené, rozvíjejí předchozí myšlenky a sledující jednotnou linii celé diplomové práce.

Přestože cílem práce je podle autora snaha „zachytit papírová platidla v roli pamětníka dané doby a jejich reflexi politických a kulturních událostí,“ (s. 3) jeho ambice jsou rozhodně vyšší, jak o tom svědčí nepříliš jasné pasáže v úvodu diplomové práce. Teoretický úvod práce je koncipován vhodně, vysvětluje strukturu práce, analyzuje hlavní prameny a literaturu k tématu a uvádí používané metody jejího zpracovávání. K tématu přistupuje autor velmi dobře připravena, vybaven znalostí české i zahraniční literatury.

Bibliografický přehled zabírá nadprůměrný rozsah (s. 59-64), u internetových zdrojů však postrádám časové upřesnění jejich platnosti. Autor prostudoval všechny zásadní české i zahraniční studie a monografie, jež se tématu dotýkají jak v širší, tak užší rovině. Zklamáním je ale využití archivních zdrojů (*Archiv České národní banky*) - přestože je autor v přehledu použitých pramenů rozepisuje po jednotlivých fondech, jejich využití je rozhodně skromné, sám autor na ně v diplomové práci odkazuje pouze šestkrát (s. 31, 32, 44, 47). Velmi si naopak cením snahy postihnout podobné proudy i v širším poválečném kontextu, kde však autor ne vždy odkazuje na relevantní literaturu (Konference v Teheránu s. 30, nepokoje v 50. letech s. 50 apod.). Práce s literaturou je zdařilá, autor spolehlivě prokazuje svoji orientaci v tématu, i když bych na některých místech práce doporučoval podrobnější a pestřejší poznámkový aparát.

Práce zajímavým způsobem analyzuje a popisuje československá papírová platidla v období komunistické nadvlády, zcela nový pohled na ně, navzdory autorovu konstatování (s. 57), však nepřináší. Logicky utřídí stávající literaturu a vhodně ji komentuje, stín těchto titulů ale rozhodně nepřekračuje. Proto význam práce spočívá spíše v popisné rovině, což není výtka, spíše konstatování, zatímco adekvátní archivní fondy autor dostatečně nevyužívá. Lze současně říci, že soudy autora jsou vyzrálé, rozvíjené logicky po zargumentování předcházejících myšlenek.

Práce je na dobré stylistické úrovni, s drobnými chybami v interpunkci. Pozitivně hodnotím formální i grafickou podobu práce. Text je sjednocený, zarovnaný (s výjimkou poznámkového aparátu), autor svědomitě přistupuje jak k samotnému textu, tak k poznámkovému aparátu. Velmi zajímavým obohacením práce jsou barevné přílohy. Rušivě působí snad jen zvýrazněná jména na s. 7-11, která působí dojmem vysokoškolských skript. Autor v práci prokázal dostatečné teoretické zázemí. Předkládaná práce je zdařilou sondou do proměny československých papírových platidel vydaných po roce 1948. Na základě výše uvedeného ji proto doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

1. V čem tkvěla specifika československých platidel po roce 1948?
2. Jaké zahraničí vlivy na naše platidla v této době působily?

V Českých Budějovicích dne 7. června 2013

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Šmíd', with a small checkmark above the first letter.

PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.